

ELTE LAW

MIT ADOTT AZ EU JOG A MAGYAR KÖZIGAZGATÁSI PERJOGNAK?

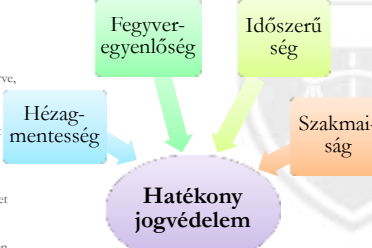
Rozsnyai Krisztina

1

Kp. célja: a közigazgatással szembeni hatékony(abb) jogvédelem

... a közigazgatási bírászkodás **önállóságát** elismerve és nemzeti hagyományait megújítva,
 a közigazgatási perek **hatékony, gyors és szakszerű elbírálását** lehetővé tevő önálló perrendi szabályok szükségességét felismerve,
 a közigazgatási bíróságok által a közigazgatás jogsértő tevékenységével szemben nyújtott **jogvédelem és jogorvoslat** biztosítása céljából, továbbá annak érdekében, hogy a közigazgatási szervek hatásköreiket **törvényben előírtaknak megfelelően** gyakorolják, és tevékenységük összhangban legyen azokkal a célokkal, amelyek elérése érdekében azokat megvalósították...

2

A közigazgatási perjogi kodifikáció jogpolitikai céljai II.

<p>IV. Szakmaiság növelése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Közigazgatási bírászkodás önálló profiljának erősítése • Mérlegelési mozgásteretek • Dogmatikával szorosabb kapcsolat • → funkciók erőteljesebb érvényre juttatása 	<p>Subjektív jogvédelem</p> <hr/> <p>Objektív jogvédelem</p> <hr/> <p>Stabilizáló funkció</p> <hr/> <p>Regulatív funkció</p> <hr/> <p>Jogfejlesztő funkció</p>
--	--

3

A bírói út kitágítása a generálklauzula révén

A közigazgatási jogvita tárgya:

1. közigazgatási szerv	2. közigazgatási jog által szabályozott	3. az érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt eredményező közigazgatási tevékenységének
------------------------	---	--

JOGSZERŰSÉGE

dupla uniós jogi hatás:

INFR(2014)2271: MEKH elnökének rendeleteivel szemben nincs hatékony jogvédelem → kifejezett megjelenítése az egyedi ügyben alkalmazandó, a jogalkotási törvény hatálya alá nem tartozó általános hatályú rendelkezésnek a Kp. 4. § (3) d) pontjában

előképe az EU-s „általános nem jogalkotási aktus” fogalom

4

Keresetindítási jog szélesítése

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)
 2015. március 19.(1)

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem – A földgáz belső piaca – 2003/55/EK irányelv – 25. cikk – 2009/73/EK irányelv – 41. és 54. cikk – Időbeli hatály – 1775/2005/EK rendelet – 5. cikk – Kapacitásallokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások – Szabályozó hatóság határozata – Jogorvoslati jog – Földgázszállítási engedélyvel rendelkező társaság keresete – Az Európai Unió Alapjogi Chartája – 47. cikk – Szabályozó hatóság határozattal szembeni hatékony bírói jogvédelemhez való jog”

A C-510/13. sz. ügyben,
 az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Kúria (Magyarország) a Bírósághoz 2013. szeptember 25-én érkezett, 2013. július 2-i határozatával terjesztett elő az előtte
 az E.ON Földgáz Trade Zrt.
 és
 a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
 között folyamatban lévő eljárásban,

5

Az objektív jogvédelmi funkció erősödése - többek között a perindítási jogosultság tágítása révén

A 20. század kétségtelenül bizonyos visszahatást hozott a jogállamnak azzal a felfogásával szemben, mely a közigazgatási jogvédelmet mindenekelőtt az alanyi jogok számára szervezte meg. ... [a] visszahatásnak tehát nem az az értelme, hogy a jogszerűség követelményén ma kevesebb hangsúly volna, hanem inkább az, hogy a közigazgatási jogszerűségnek egy szűk, merőben az egyén oldaláról való szemlélete helyébe egy általánosabb és elmélyültebb szemlélet lép, mely a közigazgatás jogszerűségét nemcsak az egyének, hanem az egész közösség érdekének és ügyének tekintti”

[Bibó István]

Automatikus ügyfélfogalom

- harmonizált területeken

Kvázis ügyfélfogalom

- 17. § c) reflexhatása az önkorm. Ügyféli jogállása Ákr. Rend. Hiányában (2/2004. KJE)
- 17. § d) pontban foglalt feltételek az EUB gyakorlata alapján

6

Ideiglenes jogvédelem

Immunitás: nem lehet az államot kötelezni

Alkalmazás felfüggesztésének lehetősége

C-213/89, The Queen v Secretary of State for Transport, ex parte: Factorame Ltd and others, C-143/88, Zuckerfabrik Süderdithmarschen AG v Hauptzollamt Itzehoe ...

Ideiglenes intézkedések lehetősége

C-465/93, Atlanta Fruchthandels-gesellschaft mbH and others v Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft

France

- 1980: Loi n° 80-539 du 16 juillet 1980 relative aux astreintes prononcées en matière administrative
- 2000: Loi n°2000-597:
  - référé-suspension
  - référé-liberté
  - référé-mesures utiles
- + other référés (data of public interest, public contracts, ...)

United Kingdom

- Factorame I & II. → spill-over: Marshall case, M. v. Home Office, ([1994] 1 AC 377.)

Italy

- judicial "development of the law" in 2000 Act (205/2000)

7

Szankciós megváltoztatás

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)
2019. július 29.(*)

„Előzetes döntéshozatal – Közös menekültügyi és kiegészítő védelem nyújtására vonatkozó politika – A nemzetközi védelem megadására vonatkozó közös eljárások – 2013/32/EU Irányelv – A 46. cikk (3) bekezdése – Teljes körű és ex nunc vizsgálat – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – A hatékony jogorvosláthoz való jog – Az elsőfokú bíróság jogköreinek terjedelme – A reformatorius jogkör hiánya – A hatáskorrel rendelkező közigazgatási szerv vagy kvázi bírói testület által az említett bíróság határozatának való megfelelés megtagadása”

A C-556/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Pécsi Közigazgatási és Munkaujvíví Bíróság (Magyarország) a Bírósághoz 2017. szeptember 22-én érkezett, 2017. szeptember 5-i határozatával terjesztett elő az

Alekszij Torubarov
és
a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal
között folyamatban lévő eljárásban

8

A bíróság megváltoztatási jogköre

Az ügy természete azt megengedi, és

a tényáll. megf. tisztázott, és	és nincs kötelező megsemmisítési ok	és nincs megváltoztatási tilalom	Szankciós megváltoztatásról van szó
Minden adat rendelkezésre áll az ügy végl. eldöntéséhez, és	Semmisség/érvénytelenség/nemlétezés	- Általános hat. rendelkezés - Méltányossági döntés - Mérlegelési jogkörben hozott, ktgv. kifizetésről rend. döntés - Jsz. kizárja	
És a megelőző eljárás	Orvosolhatatlan eljárási szabályszerűség		
többfokú	egyfokú, de törvény lehetővé teszi a megváltoztatást.		

9

Hibák következmény nélkül maradnak, nem lehet/nem kell orvosolni ezeket:

Kérés elutasítása

- Nincs jogsértés
- Nincs keresetösségi joga a felperesnek
- Ügy érdemére ki nem ható eljárási szabályszerűség

De. Kp. 92. § (1) bek b)

C-72/12 Gemeinde Altrip és társai vs. Land Rheinland-Pfalz

C-137/14 Bizottság vs. NSZK

Hivatalbéli jogorvoslás korlátozása

Hibák figyelmen kívül hagyása

Anyagi jogi preklúzió

Eljárási jogi preklúzió

10

A mulasztási ítélet előképe: EUMSZ 267. §

<p>Mulasztási ítélet megállapítási természetű</p> <ul style="list-style-type: none"> 129. § (1) A bíróság mulasztást állapít meg, ha a közigazgatási szerv a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó, jogszabályban meghatározott kötelezettségének az irányadó elintézési határidőn belül nem tett eleget. 	<p>ex lege végrehajtás</p> <ul style="list-style-type: none"> 129. § (3) Ha a bíróság a mulasztást megállapítja, a mulasztó szerv köteles az elmulasztott cselekményt az irányadó jogszabályi határidőn belül ... megvalósítani 	<p>+ „Közérdeken alapuló kényszerítő indok”</p> <ul style="list-style-type: none"> (2) A bíróság akkor is megállapítja a mulasztást, ha a közigazgatási szerv cselekményét közérdeken alapuló kényszerítő indok szükségessé teszi ...
---	--	--

11

Hatékony jogvédelem és jogállamiság

Közgazgatási jogvita

- Közjogi jogviták, amelyeket külön törvény a közigazgatási ügyben eljáró bíróság hatáskörébe utal.
- Közjogi jogviták
- Közszolgálati jogviták
- Önkormányzati normakontroll-eljárások

12